

PRAKTISCH MAAGTORSIE BIJ DE HOND

www.licg.nl
over houden van huisdieren

Maagtorsie, ook maagverdraaiing of maagkanteling genoemd, is een gevaarlijke aandoening bij honden die erg pijnlijk is en dodelijk kan zijn als er niet snel wordt ingegrepen. De officiële term is maagdilatatie-volvulus (MDV). Er zijn verschillende zaken die de kans op een maagtorsie beïnvloeden. Door met een aantal dingen rekening te houden kunt u de kans op een maagtorsie bij uw hond verkleinen.

Wat is een maagtorsie?

De maag ligt tussen de slokdarm en de dunne darm in. Bij een maagtorsie draait de maag om zijn as. Hierdoor worden de ingang en de uitgang van de maag afgesloten. Ook de bloedvaten worden afgeknelde. Daardoor worden de bloeddruk en hartwerking verlaagd en krijgt het lichaam te weinig zuurstof.

Doordat de maag afgesloten is, kunnen de gassen die ontstaan door gisting niet ontsnappen en wordt de maag steeds voller. Door die uitzetting kan het middenrif niet meer goed bewegen waardoor de ademhaling beperkt wordt. Hierdoor komt nog minder zuurstof in de weefsels. De maagwand begint af te sterven, bacteriën in de darmen gaan giftige stoffen afscheiden, de nieren en lever worden aangetast en uiteindelijk overlijdt het dier.

Wat is de oorzaak van een maagtorsie?

Het is niet precies bekend waardoor een maagtorsie optreedt. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk of er lucht in de maag terecht komt door inslikken en de maag daarna draait, of dat de maag eerst draait en de gassen vooral door gisting ontstaan. Wel zijn er allerlei factoren vastgesteld die een rol kunnen spelen en die de kans op een maagtorsie vergroten.

Kenmerken van de hond die meespelen bij het risico op maagtorsie zijn:

- grote rassen, honden met een diepe borstkas of honden die voor hun ras erg groot zijn, lopen meer risico
- reuen lopen meer risico dan teven
- maagtorsie komt het meeste voor op middelbare leeftijd
- honden die snel nerveus zijn, lopen meer risico
- honden met ondergewicht krijgen eerder een maagtorsie

Medische zaken die het risico op maagtorsie verhogen zijn

- andere maagdarmproblemen
- een verwijdering van de milt
- een verlengd hepatogastrisch ligament (een onderdeel van het buikvlies dat lever en maag verbindt; hepato = lever, gastro = maag)

Ook voeding speelt een rol, er is meer risico bij:

- het eten vanaf een verhoging
- het eten van een grote maaltijd
- 1 keer per dag eten
- snel eten
- te veel eten
- veel drinken
- onrust of activiteit voor en na het eten

- 1 type voer eten
- kleine brokjes eten
- hoge hoeveelheden plantaardige vetten in het voer

De voedselvorm (brokken, blikvoer of vers vlees) blijkt geen invloed te hebben op het ontstaan van een maagtorsie. Het heeft ook geen invloed op de zuurgraad van de maag of de concentratie gastrine (een hormoon dat maagzuurproductie stimuleert), zaken waarvan wel gezegd wordt dat ze een maagtorsie bevorderen.

Verandering van voer speelt waarschijnlijk geen rol, behalve als de hond daardoor heel veel of heel snel gaat eten. Men heeft getest of maagtorsie opgewekt kon worden door van voer te veranderen, maar dit lukte niet.

Symptomen van een maagtorsie

Het is van belang dat u een maagtorsie bij uw hond snel herkent.

Een hond met een maagtorsie is rusteloos, zal proberen te braken zonder dat er iets terugkomt, zal veel kwijlen, jankt, heeft een opgezet buik (vooral aan zijn linkerkant, vlak achter de ribben), heeft pijn (en kan daardoor in vreemde houdingen gaan staan of liggen), wordt zwak, ademt snel, heeft een snelle hartslag en bleke slijmvliezen.

Behandeling van een maagtorsie

Een maagtorsie is altijd een spoedgeval! Neem dus onmiddellijk contact op met de dierenarts. Meestal zal de arts eerst proberen het gas uit de maag te laten ontsnappen door een slang in te brengen via de bek van de hond. Ook overige maaginhoud kan dan worden verwijderd. Als de maag al helemaal gedraaid is, lukt dit vaak niet meer, omdat de maagingang dan is afgesloten. In zo'n geval kan de dierenarts door de buikwand een holle naald in de maag brengen om op die manier het gas weg te laten stromen, en daarna proberen of de slang nu wel via de bek ingevoerd kan worden. Als ook dit niet lukt dan moet de hond geopereerd worden. Daarbij wordt de maag dan zoveel teruggedraaid dat er via de bek alsnog een slang in de maag kan worden gebracht om gassen af te voeren en de maag te laten slinken. Als de maag zo is opgezwollen dat er geen ruimte meer is om hem te draaien, zal de maag opengesneden moeten worden.

Kans op herhaling

Bij een hond die eenmaal een maagtorsie heeft gehad, is het risico op terugkeer groot, zelfs tot 80%. Dat komt onder andere doordat het hepatogastrisch ligament, dat de maag op zijn plek helpt houden, uitgerekt is. Om terugkeer zoveel mogelijk te voorkomen kan de dierenarts de maag aan de buikwand vastzetten. Dit heet gastropexie. De kans op een nieuwe maagtorsie wordt daardoor sterk verminderd, het risico op terugkeer is na een gastropexie nog ongeveer 10%.

Preventief opereren

Bij honden die vanwege hun bouw een verhoogde kans op een maagtorsie hebben, kan de maag uit voorzorg door middel van een gastropexie worden vastgezet aan de buikwand. Vaak wordt dat gedaan tijdens de castratie van de hond, omdat het dier dan toch onder narcose moet.

Voedingsstrategie om de kans op maagtorsie te verkleinen

Door uw hond op de juiste manier te voeren, kan de kans op een maagtorsie verkleind worden. Een goede voedingsstrategie ter voorkoming van een maagtorsie bestaat uit de volgende maatregelen:

- Voer uw hond in een rustige omgeving.
- Voer meerdere keren per dag: tenminste twee keer voor honden zonder verhoogd risico, bij honden die meer kans op een maagtorsie hebben kan het voer over meerdere kleine maaltijden per dag verdeeld worden.
- Voer grote brokken en zet de voerbak op de grond, niet op een verhoging.
- Het kan helpen om vleesvoer / blikvoer en brokken te mengen.
- Voorkom activiteit 1 uur voor en 2 uur na het eten. Laat dus niet de hond uit na het eten, en geef hem ook niet zijn volle bak als hij net thuis is van een drukke wandeling.
- Als u van voer wilt wisselen, kunt u het oude en het nieuwe voer mengen.

Bij het LICG kunt u terecht voor onafhankelijke en betrouwbare informatie over het 'houden van huisdieren'. Door het bieden van deze informatie en het organiseren van campagnes levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

Versie: april 2013

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl